

612.

Rozporządzenie Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 1 lipca 1924 r.

w przedmiocie szacowania przedmiotów majątkowych oraz sposobu księgowania przy sporządzaniu bilansów otwarcia w złotych.

Na podstawie § 3 ust. 2 i § 42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 czerwca 1924 r. o bilansowaniu w złotych oraz określeniu w złotych kapitałów własnych przedsiębiorstw obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych (Dz. U. R. P. № 55, poz. 542) zarządza się co następuje:

§ 1. W celu sporządzenia inwentarza i bilansu otwarcia w złotych przedmioty majątkowe należy szacować według wartości, jakie przedmioty te posiadają w dniu bilansowym (§ 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 czerwca 1924 r.).

§ 2. Przy ustaleniu szacunku o jakim mowa w § 1 niniejszego rozporządzenia należy stosować się do zwyczajów kupieckich oraz do ograniczeń wskazanych w §§ 3—12 niniejszego rozporządzenia.

§ 3. 1. Wartość nieruchomości, maszyn, urządzeń technicznych i wogóle przedmiotów nie przeznaczonych do zbytu, a potrzebnych do prowadzenia przedsiębiorstwa, winna być określona w kwocie nieprzekraczającej ceny nabycia przeliczonej na złote.

2. O ile wartość rynkowa przedmiotów majątkowych wskazanych w ustępie 1-szym niniejszego § w dacie na jaką bilans ma być sporządzony jest niższą od ceny nabycia przeliczonej na złote—przedmioty te nie mogą być oszacowane powyżej ceny rynkowej.

3. O ile wojewódzka komisja, działająca z ramienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu dokonała względnie dokona oszacowania przedmiotów majątkowych—szacunek przez tę komisję ustalony względnie przeliczony na złote nie może być przekroczony przy sporządzeniu bilansu otwarcia w złotych, przy czym ma odpowiednie zastosowania ust. 2 niniejszego §.

4. Za cenę nabycia obiektów nabytych za akcje lub udziały własne, względnie wniesionych jako aport, przyjmuje się cenę nabycia obiektu przez zbywcę.

§ 4. Towary, półfabrykaty, surowce i materiały pomocnicze oraz akcje i inne papiery wartościowe—winny być wykazane nie wyżej ceny nabycia lub kosztu własnego, o ile zaś ten szacunek okaże się wyższy od ceny rynkowej w dacie na jaką bilans został sporządzony, to nie wyżej ceny rynkowej.

§ 5. Przedmioty majątkowe w rzeczywistości nieistniejące, jak również znajdujące się w stanie zupełnego zniszczenia, niezdolności do użytku, do jakiego z natury swej są przeznaczone winny być z inwentarza wyłączone.

§ 6. Wartość walut zagranicznych oraz należności i zobowiązań w tych walutach winna być obliczona nie wyżej przeciętnego kursu giełdowego z daty bilansu.

§ 7. Wartość należności i zobowiązań wymienionych w § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerechowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. № 42, poz. 441) winna być obliczona według stosunku wykazanego w tymże rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej.

§ 8. Pozostałości kasowe w markach polskich będą przerechowane na złote według kursu złotowego w dacie bilansu.

§ 9. Wszelki majątek nie rzeczowy może być wykazany w aktywach bilansu, o ile posiada określoną cenę rynkową lub wartość zamienną. Wartość firmy, koszty organizacji i t. p. aktywa nierzeczowe, nieposiadające wartości zamiennej powinny być z bilansu wyłączone.

§ 10. W wypadkach, gdy rozporządzenie niniejsze nakazuje przeliczenia na złote kwot pieniężnych wyrażonych w rublach rosyjskich, markach niemieckich, koronach austr.-węg. i markach polskich—przeliczenie to winno być dokonane według skali podanej w § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerechowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. № 42, poz. 441).

§ 11. Zakłady ubezpieczeń, które stosownie do postanowień zawartych w § 18 i 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerechowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. № 42, poz. 441) mają część nadwyżki aktywów przeznaczyc na przerechowanie zobowiązań z tytułu umów zawartych przed końcem 1918 r., winny sporządzić bilanse otwarcia z zachowaniem następujących specjalnych przepisów:

- a) zakłady te obowiązane są podać nieruchomości bez wyjątku oszacowaniu przez wojewódzkie komisje szacunkowe, wyznaczone z ramienia Ministerstwa Skarbu oraz Ministerstwa Przemysłu i Handlu,
- b) nieruchomości, znajdujące się poza granicami Państwa, winny być oszacowane przez zaprzysiężonych rzeczoznawców,
- c) aktywa i pasywa ulegające przerechowaniu na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerechowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. № 42, poz. 441) należy przerechować według stawek maksymalnych, przewidzianych we wspomnianem rozporządzeniu. Do pasywów może być wstawiona rezerwa na należności wątpliwe, która jednak nie powinna przekraczać 10% aktywów, podlegających przerechowaniu na mocy wspomnianego rozporządzenia,
- d) w razie braku odpowiednich norm lub wątpliwości winien zakład ubezpieczeń w ciągu jednego miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia złożyć Ministerstwu

- Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) szczegółowy wykaz aktywów, co do których niema określonych norm przeszacowania lub zachodzą wątpliwości co do możliwości ich zastosowania nawet przy wprowadzeniu wspomnianej rezerwy na należności wątpliwe. Orzeczenia Ministerstwa Skarbu będą obowiązywały przy sporządzaniu bilansów,
- e) przy oszacowaniu papierów wartościowych, notowanych na giełdzie, należy przyjąć ich wartość giełdową z dnia 31 grudnia 1923 r. a przeliczoną na złote według relacji 1 złoty = 1.220.000 mkp., przyczem dopuszczalnem jest obniżenie wartości papierów procentowych w aktywach bilansu o 10⁰/o,
  - f) przy oszacowaniu papierów wartościowych nie notowanych na giełdzie należy kierować się ceną rynkową w dniu 31 grudnia 1923 r. a w razie wątpliwości co do tej ceny winny zakłady ubezpieczeń w ciągu miesiąca od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zażądać oceny przez Ministerstwo Skarbu,
  - g) wartość nieruchomości oraz innych aktywów, sprzedanych po dniu 1 stycznia 1924 r., winna być wykazana w wysokości, jaką się otrzyma z przerachowania na złote ceny sprzedaży według kursu z dnia, w którym zapłata została otrzymana,
  - h) przepisy zawarte w punktach a—g niniejszego § nie naruszają prawa sądu do wprowadzenia poprawek i określenia nadwyżki aktywów przez ewentualne uwzględnienie późniejszych zmian w wartości aktywów przy ustalaniu wysokości spółczynnika przerachowania na 31 grudnia 1923 r.

§ 12. 1. O ile przedsiębiorstwo sporządzi bilans otwarcia w złotych na początku bieżącego roku operacyjnego a księgowanie od początku roku operacyjnego prowadziło w markach polskich, to przejście na księgowanie w złotych może być uskutecznione według jednego z następujących sposobów:

- 1) przez przeliczenie wszystkich poszczególnych pozycji na złote po kursie dziennym,
- 2) przez przeliczenie miesięcznych sum poszczególnych rachunków na złote po przeciętnym kursie miesięcznym,
- 3) przez przeliczenie na złote:
  - a) wszystkich pozycji, wpisanych na rachunkach przedstawiających wartości stalsze (nieruchomości, maszyny, urządzenia, ruchomości; kapitały: zakładowy, zapasowy, rezerwowy, amortyzacyjny i t. p.) po kursie dnia, w którym

nastąpiło nabycie, względnie zbycie przedmiotu majątkowego lub też zmiana na rachunku kapitałów;

- b) miesięcznych sum rachunków wynikowych (koszty handlowe, procenty, prowizje i t. p.) i bilansowo-wynikowych (towary, materiały, surowce, fabrykaty, papiery wartościowe, monety, dewizy i t. p.) po przeciętnym kursie miesięcznym;
- c) ostatecznych pozostałości rachunków bilansowych czysto markowych (kasa, dłużnicy, wierzyciele i t. p.) po kursie 1.800.000 mk. = 1 złoty;
- d) ostatecznych pozostałości rachunków, przedstawiających należności i zobowiązania w walutach obcych — po kursie odpowiadającym rzeczywistej wartości tych pozostałości.
  - 4) przez przeliczenie na złote:
    - a) wszystkich pozycji figurujących na rachunkach, przedstawiających wartości stalsze (p. 3L. a) po kursie dziennym, obliczonym według p. 3a;
    - b) ostatecznych pozostałości wszystkich innych rachunków po kursie 1.800.000 marek = 1 złoty.

§ 13. O ile przedsiębiorstwo sporządzi bilans otwarcia w złotych w ciągu bieżącego roku operacyjnego, przejście na księgowanie w złotych może uskutecznic według jednego z wyżej podanych sposobów, z tym zastrzeżeniem, aby na dzień sporządzenia bilansu otwarcia w złotych sporządziło markowy bilans zamknięcia, który będzie służył jako dowód do wymiaru podatku dochodowego.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Józef Kiedroń*

Sprostowanie:

W Dz. U. R. P. z r. b. № 56 poz. 571 w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 czerwca 1924 r. o zastosowaniu złotego do obliczania składek (premij), jakoteż świadczeń pieniężnych (rent) i o przerachowaniu na złote dawnych zobowiązań rentowych w ubezpieczeniu urzędników prywatnych w b. dzielnicy pruskiej w § 4, ustępie 2 zamiast „od 1 kwietnia 1923 r. do 1 marca 1923 r.” winno być: „od 1 kwietnia 1923 r. do 1 marca 1924 r.”.